

Proiectul lui Dragnea si Șerban Nicolae: BNR sa repatrieze peste 90% din aurul depozitat în strainatate, datorita economiei

Presedintele PSD, Liviu Dragnea, si senatorul PSD Șerban Nicolae au depus un proiect prin care Banca Nationala a României (BNR) sa repatrieze 91,5% din aurul depozitat de România în strainatate, respectiv peste 56 de tone de aur, reiese din datele actuale.

Mai exact, proiectul de lege depus miercuri vizeaza modificarea si completarea Legii nr. 312/2004 privind Statutul Bancii Nationale a României.

„La articolul 30, dupa alineatul (3) se adauga un alineat nou, alin. (4), având urmatorul cuprins: «Din rezerva constituita, Banca Nationala a României poate depozita aur în strainatate exclusiv în scopul obtinerii de venituri prin tranzactionare si alte operatiuni specifice. Depozitele de aur constituite de Banca Nationala a României în strainatate nu pot depasi 5% din cantitatea totala de aur constiuita ca rezerva»”, prevede proiectul de act normativ care vizeaza si modificarea denumirii acestui capitol din „Administrarea rezervelor internationale” în „Administrarea rezervelor”.

Actualul act normativ nu metioneaza cât trebuie sa fie rezervele internationale ale României, ci doar ca BNR este autorizata, în conditiile pe care le stabileste si le poate modifica periodic, sa efectueze urmatoarele operatiuni: sa cumpere, sa vânda si sa efectueze alte tranzactii cu lingouri si monede din aur si cu alte metale pretioase; sa cumpere, sa vânda si sa efectueze alte tranzactii cu valute; sa cumpere, sa vânda si sa efectueze alte tranzactii pe piata secundara cu bonuri de tezaur, obligatiuni si alte titluri emise sau garantate de guverne straine sau de organizatii financiare interguvernamentale; sa cumpere, sa vânda si sa efectueze alte tranzactii cu valori mobiliare emise sau garantate de banci centrale, de institutii financiare internationale, de societati bancare si nebancale; sa deschida si sa mentina conturi la alte banci centrale si autoritati monetare, societati bancare si la institutii financiare internationale; sa deschida si sa tina conturi si sa efectueze operatiuni de corespondent pentru institutii financiare internationale, banci centrale si autoritati monetare, societati financiare si bancare, organizatii financiare interguvernamentale din strainatate, precum si pentru guverne straine si agentiile lor.

Proiectul de act normativ mai vizeaza ca în caz de diminuare a rezervelor, pâna la un nivel care ar periclita tranzactiile internationale ale statului, BNR sa prezinte „Parlamentului si Guvernului, de îndata”, un raport privind situatia rezervelor si cauzele care au condus sau care pot conduce la o astfel de reducere.

Legea de functionare a BNR prevede în prezent ca „daca exista pericolul diminuarii rezervelor internationale, pâna la un nivel care ar periclita tranzactiile internationale ale statului, precum si în cazul în care diminuarea s-a produs”, BNR „va prezenta Guvernului si Parlamentului un raport privind situatia rezervelor internationale si cauzele care au condus sau care pot conduce la o astfel de reducere”.

Atât proiectul de act normativ, cât si actuale lege includ urmatoarea fraza: „Raportul va contine recomandarile Bancii Nationale a României privind politicile guvernamentale macroeconomice necesare pentru preîntâmpinarea sau remedierea situatiei.”

Expunerea de motive arata ca proiectul vizeaza modificarea deoarece economia României este în parametrii pozitivi, tendinta estimata sa continue.

„Evolutia economiei românesti din ultimii ani indica o tendinta pozitiva, cu crestere economica constanta, solida si sustenabila, cu inflatie moderata, în limite controlabile si cu o stabilitate predictibila a monedei nationale. În mod cert, rezultatul acestei evolutii îl determina politicile macro-economice guvernamentale, în cadrul legislativ aplicat

si masurile prudentiale corective adoptate de Ministerul Finantelor Publice si Banca Nationala a României. Fata de perioada anterioara aderarii României la Uniunea Europeana, pe fondul atingerii statutului de economie functionala de piata, dar si fata de perioada de criza internationala, situatia actuala este semnificativ îmbunatatita, îndreptatind o abordare diferita în privinta unora dintre practicile prudentiale. Perspectivele se mentin pe linia unei evolutii similare, fara pericolul unor crize semnificative, blocaje sau alte influente negative majore”, mentioneaza Expunerea de motive prezentata de Dragnea si Nicolae.

Cei doi subliniaza ca acesta este contextul care i-a facut sa aprecieze ca poate fi modificata politica BNR privind constituirea si administrarea depozitelor de aur, detinute în tezaurul propriu sau în strainatate, ca parte a rezervelor constituite din aur si operatiuni externe.

„Din informatiile detinute, în prezent, rezerva de aur constituita de BNR potrivit dispozitiilor legale, se gaseste în proportie de circa 65% în strainatate (de fapt 59%, conform datelor BNR, prezentate mai jos - n.red.). Pentru aceasta cantitate de aur BNR nu mai realizeaza nici un fel de venituri (specifice operatiunilor speciale de tranzactionare, inclusiv prin constituirea de garantii), ci, dimpotriva, achita contravaloarea costurilor de depozitare. Nimic din situatia economica a României nu mai justifica pastrarea unei asemenea cantitati de aur ca rezerva în strainatate, cu costurile aferente, deloc de neglijat, în conditiile în care aceasta rezerva poate fi pastrata si suplimentata, în mod corespunzator, în depozite din tara. Detinerea unei cantitati de aur în depozite constituite în strainatate nu trebuie, în mod necesar, interzisa, dar aceasta ar trebui limitata cantitativ si conditionata de obtinerea unor venituri prin tranzactionare si alte operatiuni specifice”, mai arata expunerea de motive mentionata.

Proiectul de act normativ are nevoie de aprobarea Bancii Centrale Europene (BCE).

În prezent, România are rezerve de aur, care fac parte din rezervele internationale, de aproape 103,7 tone, respectiv 103.697 de kilograme si 790 grame de aur fin, reprezentând 10,1% din rezervele internationale ale tarii, iar „în perioada 2005-2018 au variat ca pondere între 7 si 10%, în functie atât de cresterea rezervelor valutare, cât si de cresterea pretului aurului”, arata un discurs sustinut recent de Liviu Voinea, viceguvernator BNR.

„Cantitatea de aur din rezerva nu s-a schimbat decât marginal din 2007 pâna în prezent, dar valoarea ei a crescut de la 1,6 miliarde euro în 2007 la 3,7 miliarde euro în decembrie 2018. (...) Circa 60% (mai precis 59% sau 61.245 kg si 50 grame) este la Banca Angliei, la Londra, pe strada Threadneedle, în custodia noastra. (...) Tot stocul de aur din lume e circa 150 mii tone, din care aproximativ un sfert se gaseste în rezervele bancilor centrale. Fata de alte banci din regiune, avem un stoc mai mare de aur”, a precizat Voinea.

Fata de aceste niveluri, reiese ca proiectul de act normativ propune ca România sa mai pastreze rezerve de aur în strainatate de 5,185 tone, iar repatrierea sa fie de peste 56 de tone, respectiv 91,5% din cantitatea actuala.

Fata de sfârșitul anului 1989, când rezerva era de 66,4 tone, ea a crescut cu 37,3 tone, respectiv mai mult de 50%, a mai aratat viceguvernatorul Bancii centrale a României.

„Aceasta evolutie pozitiva s-a datorat unei strategii de crestere a rezervelor internationale ale României la un nivel adecvat. Acest lucru a fost necesar în vederea asigurarii garantiei asupra solvabilitatii externe, platii la termen a serviciului datoriei externe contractate, atenuarii eventualelor dezechilibre conjuncturale si temporare ale deficitelor balantei de plati (nivel de acoperire a rezervei valutare care sa acopere cel puțin trei luni de importuri), stabilizarii si consolidarii monedei nationale. Începând cu 1994, politica de stabilizare si de consolidare a monedei nationale a fost de a implementa o serie de masuri care au vizat: elaborarea Programului de crestere a rezervei internationale; efectuarea operatiunilor de conversie a cantitatii de argint excedentare în aur fin; operatiunile de transfer de aur din tezaurul central în contul de la Banca Angliei”, a afirmat Voinea, într-un discurs sustinut, la mijlocul lunii februarie, la Institutul de Istorie „George Barituu” al Academiei Române, Cluj-Napoca.

Programul de crestere a rezervei internationale pentru anul 1994 avea în vedere: finantare externa de la FMI (629 de milioane de dolari) si G-24 (150 de milioane de dolari), cumparari nete pe piata valutara, conversia unei cantitati de aproximativ 300 de tone de argint în aur, valorificarea disponibilitatilor valutare prin plasamente pe termen scurt si eventuale operatiuni de arbitraj valutar.

„Aurul depozitat în strainatate, obtinut din conversia argintului si nu numai, a avut o contributie esentiala în operatiunile structurate de finantare a necesarului imediat de lichiditate, astfel încât România a putut sa onoreze la termen toate obligatiile externe si sa evite intrarea în incapacitate de plata, fara sa reduca rezervele valutare. Operatiunile de finantare au fost structurate astfel încât s-a mentinut dreptul de proprietate asupra cantitatii respective de aur, precum si posibilitatea raportarii acestuia în nivelul rezervelor internationale. La ce foloseste acum rezerva de aur? Ea foloseste la ce folosea si înainte: la asigurarea si mentinerea credibilitatii externe a tarii ca partener solvabil. (...) Nu se mai fac plati în aur, ci în valuta. Dar aurul este garantia ca aceste plati se bazeaza pe ceva”, a mai spus Voinea, la Cluj-Napoca.

Transferul celor peste 61 de kilograme de aur din rezervele România catre Banca Angliei a fost realizat prin operatiunile de transfer de aur fizic din anii 1999 si 2002.

„În vederea pregatirii pentru a face fata unor eventuale socuri financiare adverse în perioade de criza sau în situatia restrângerii accesului la pietele internationale de capital (fapt care s-a si întâmplat în anul 1999) si pentru a se implementa un management activ al rezervei în metale pretioase s-a decis consolidarea stocului de aur depozitat în strainatate, similar practicii majoritatii bancilor centrale europene ce detin rezerva de aur. Administrarea de catre Banca Nationala a României a rezervei de aur se realizeaza în baza Legii nr. 312/2004 privind Statutul Bancii Nationale a României si are la baza principiile consacrate în practica internationala, adica siguranta, lichiditatea si performanta investitiilor. Contul de aur detinut de BNR la Banca Angliei este un cont alocat, respectiv lingourile aflate în custodie pot fi identificate în orice moment, dupa numarul unic al barei, greutate si titlul de finete al aurului. Efectuarea de operatiuni printr-un astfel de cont se realizeaza numai în baza instructiunilor transmise de BNR catre Banca Angliei, aurul detinut în acest cont neputând fi utilizat de catre custode”, a explicat Voinea.

Acest cont a fost deschis înainte de anul 1990, ulterior fiind utilizat în contextul administrarii active a rezervei de aur.

S-a utilizat ca instrument în cadrul activitatii de administrare a rezervei de aur depozitul la termen.

„Aceste plasamente au fost efectuate cu contrapartide eligibile, specializate în astfel de operatiuni si se încadrau în parametrii de risc aprobati la acel moment de catre conducerea BNR pentru administrarea rezervelor internationale. Oricum, BNR nu putea plasa în depozite decât o parte din rezerva de aur mentinuta la Londra din cel putin doua considerente: mentinerea în permanenta a expunerii totale la riscul de contrapartida la un nivel acceptabil; mentinerea în permanenta a unui nivel adecvat de lichiditate pe ansamblul detinerilor de aur, care sa faciliteze obtinerea în timp util si la un cost rezonabil - în caz de urgenta - a unui împrumut extern, dimensionat corespunzator”, a detaliat Voinea.

Începând cu anul 2010, abordarea bancilor centrale în ceea ce priveste rezervele de aur s-a schimbat si s-a reflectat în reducerea vânzarilor efectuate de catre bancile centrale, ba chiar în cresterea cumpararilor, chiar daca la un pret mai ridicat, potrivit viceguvernatorului.

„Acest fenomen se poate observa atât la nivelul unor state europene (în 2018 Ungaria a crescut rezervele de aur de la cca 3 tone la cca 30 tone, în timp ce Polonia a crescut rezervele de aur de la cca 104 tone la cca 125 tone), cât si în state emergente din America Latina, Orientul Mijlociu si Asia. Aurul tinde sa își recâstige rolul strategic în activitatea de administrare a rezervelor internationale, fiind unul dintre putinele active acceptate fara rezerve în obiectivele investitionale ale bancilor centrale. Totodata, ca urmare a crizei financiare si a cresterii riscurilor

geopolitice, s-a manifestat o tendinta de revizuire a politicii unor banci centrale în ceea ce priveste depozitarea aurului, prin relativa echilibrare a distributiei rezervelor de aur între plasarea în strainatate si pastrarea în tara. Autoritatile monetare din Germania, Olanda si Austria sunt printre principalele care au anuntat, într-un mod transparent, programe de echilibrare a distributiei rezervelor de aur între locatiile din strainatate si din tara, prin repatrierea unei parti a rezervelor de aur depozitate în afara granitelor. Cu toate acestea, rezerva de aur a Olandei a crescut de la 11% în tara (în 2014) la doar 31% (2017). Argumentele oferite în favoarea acestor decizii au avut la baza diversificarea riscului, în conditiile în care aceste state aveau mai mult de 70% din rezerva de aur în strainatate”, a concluzionat Voinea.